

Bei, og navnlig skal jeg ligefrem sige, at naar der, ligesom man nu har frasalbet Græss for Realister, saaledes paa den anden Side blev givet fritagelse for en Del Mathematikk, vil der finde en Udjevning Sted mellem denne Uvedeling og den, som nu er foreslaaget. Som de ærede Herrer ville se, staa vi hinanden ikke saa fjernt i Grundtanke, og det er Skade, at Behandlingen af Lovforslaget i dette Thing er tagen saaledes, at vi ikke have kunnet komme til fyldigere at udføre denne Tanke og nærme os til hinanden. Vi kunne nemlig ikke efter den Maade, hvorpaa Forslaget nu er stillet, komme hinanden nær, fordi det ene Punkt, Vettelse i mathematikk Retning, jo ganske mangler i Forslaget; men dernæst kunne vi ikke, tror jeg, gaa ind paa Forslaget, fordi det vil skabe en saa stor og broget Mangfoldighed i vort hele Skolevæsen, at det ikke vil være muligt at gennemføre det. Efter dette Forslag ville vi i nogle Skoler faa en dobbelt Retning, og altsaa ved Universitetet to Klasser af Studenter, der have en forskjellig Forberedelse, men ved Siden af disse faa vi en tredie Klasse Studenter, der komme fra de uforandrede Skoler, og saa faa vi tillige en forskjellig Berettigelse for denne tredie Klasse; thi der er i Lovforslaget opstillet en noget forskjellig Berettigelse for dem, der have fulgt den klassiske Undervisning, og for dem, der følge den realistiske, men de Studenter, der komme fra de uforandrede Skoler, vilde maatte beholde den fulde Berettigelse, som de nu have, altsaa den Berettigelse, som er delt mellem de to andre Klasser. Vi fik altsaa Studenter med alsidig Berettigelse, Studenter med den Berettigelse, der afhænger af den klassiske Dannelse, og Studenter med den Berettigelse, der afhænger af den overveiende reale Dannelse; ja vi fik jo en fjerde Modifikation, vi fik Studenter med klassisk Dannelse og Studenter med real Dannelse i de tredelte Skoler, Studenter med den fulde Dannelse fra de uforandrede Skoler og Studenter fra de uforandrede Skoler, men som ikke havde læst Græss. Jeg tror, de Herrer ville erkjende, at Forslaget, som det nu er — jeg maa sige, at de Herrer kunne forsvare det

med, at det, saaledes som Forholdene nu staa, ikke var muligt at give Forslaget en tilfredsstillende Form — ikke ret vel egner sig til at antages, men jeg erkjender, at der, navnlig efter hvad min ærede Kollega idag har sagt, er en Spire deri, som tyder paa, at vi i Virkeligheden ikke staa hinanden saa fjernt. Begge mine ærede Venner gaa ud paa, at man skulde, — og det er Noget, som jeg selv erkjender Usikkerheden af — saavidt muligt holde Dannelsen sammen, medens de dog erkjende, at denne Sammenholden ikke længere lader sig gennemføre uden ved at give nogen Moderation paa den ene og paa den anden Side.

Efter denne Bemærkning om dette Forslag skal jeg med nogle faa Ord omtale, hvad der ligger mig nærmest, nemlig de af mig selv og tildels af den 5te Landstingsmand for Kjøbenhavn (Ploug) stillede Forslag. Det er i mine Tanker en lidt overdreven Bægt, man her lægger paa, hvad der kan gaa igjennem i det andet Thing, et Hensyn, hvori man jo dog storligen kan stusse sig. Man siger ikke blot: De her stillede Forslag kunne vi ikke tiltræde, selv om vi finde dem rigtige, naar ikke Ministeren garanterer for, at de kunne accepteres i det andet Thing, en Garanti, som egentlig ikke kan gives; men man siger endog: Vi have trængt Forslag tilbage, om hvis Værd vi vare overbeviste, men som ikke kunde opfylde den Betingelse at være acceptable i det andet Thing. Paa Grund af denne Bægt, som man saaledes lægger paa dette Hensyn, skal jeg først fremhæve, hvad det er den ærede Minister har tiltraadt. Den ærede Minister har paa det Bestemteste tiltraadt det Forslag, som af mig er stillet under Nr. 4, hvad dets første Del angaar, hvis Nødvendighed ogsaa er bleven saa stærkt paavist af den ærede 6te Landstingsmand for Kjøbenhavn. Med Hensyn dertil har den ærede Minister sagt, at han maatte indrømme, at der har været en indre Nødvendighed, og at han ikke troede, at Forslaget vilde berede nogen Banffelighed. Og dernæst kan jeg sige, at den ærede Minister — han maa tilgive mig, at jeg siger det — med lidt mere vakkende Ord dog erkjendte det